

Γ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
Πρόσφατα ευρήματα και πορίσματα της έρευνας

3rd INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY COLLOQUIUM
THE PERIPHERY OF THE MYCENAEAN WORLD
Recent discoveries and research results

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

PROGRAM

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΜΑΪΟΥ 2018

FRIDAY 18 MAY 2018

9.00 Υποδοχή-Εγγραφές/Welcome-Registration

9.20 Χαιρετισμοί/Opening

1^η Συνεδρία/1st Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Φανουρία Δακορόνια, Μαρία-Φωτεινή Παπακωνσταντίνου**

10.20-10.40 Δημήτρης **Νακάσης**, «Άγνωστος λησμονημένος από όλους»? Why the “periphery” should be central to Mycenaean studies.

10.40-11.00 **Birgitta Eder**, The Mycenaean Periphery: Questions of Definition.

11.00-11.20 **Κατερίνα Βουτσά**, Γεωγραφικοί επιθετικοί προσδιορισμοί στα μυκηναϊκά αρχεία: ενδείξεις για τα όρια της δραστηριότητας των ανακτόρων.

11.20-11.40 **Fritz Blakolmer**, Regionalism, centre and periphery in Mycenaean palatial arts. On the thematic spectrum of Mycenaean mural paintings and other artistic media.

11.40-11.50 Συζήτηση/Discussion

11.50-12.00 Διάλειμμα/Coffee break

2^η Συνεδρία/2nd Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Ευθυμία Καραντζαλη, Aleydis van de Moortel**

12.00-12.20 **Κωνσταντίνος Καλογερόπουλος**, Η μυκηναϊκή γκριζα κεραμική ως κοινωνικό φαινόμενο.

12.20-12.40 **Μαρία-Φωτεινή Παπακωνσταντίνου**, Μυκηναϊκή Φθιώτιδα. Δεκαπέντε χρόνια αρχαιολογικής έρευνας, 2000-2015. Αποτελέσματα και προοπτικές.

12.40-13.00 **Ελένη Φρούσου**, Το Νέο Μοναστήρι (Βόρεια Φθιώτιδα) στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού.

13.00-13.20 **Αικατερίνη Κυπαρίσση-Αποστολικά, Γιάννης Χαμηλάκης, Thomas Loughlin, Ελένη Φρούσου**, Ένας νέος θολωτός τάφος πρώιμης μυκηναϊκής περιόδου μέσα στα όρια της Νεολιθικής Κουτρούλου Μαγούλας (Νέο Μοναστήρι Φθιώτιδας).

13.20-13.30 Συζήτηση/Discussion

Γεύμα/Lunch

3^η Συνεδρία/3rd Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Αικατερίνη Κυπαρίσση-Αποστολικά, Βασιλική Αδρύμη-Σισμάνη**

16.00-16.20 **Αικατερίνη Σταμούδη**, Το Κάστρο της Λαμίας κατά τη Μυκηναϊκή περίοδο.

16.20-16.40 **Ευθυμία Καραντζαλη**, Η Μυκηναϊκή ταυτότητα της κοιλάδας του Σπερχειού: Κοινωνία και Διαχρονία.

16.40-17.00 **Photini J.P. McGeorge**, Anthropological remains from Mycenaean tombs at Kompotadhes in the Spercheios Valley.

17.00-17.20 **Φανουρία Δακωρώνια**, Κοναίο δίλημμα: εἶρημα χωρίς παράλληλα.

17.20-17.40 **Πέτρος Κουνούκλας**, Ιεροτελεστία στον Κόνο: Η επισφράγιση μιας καταστροφής.

17.40-17.50 Συζήτηση/Discussion

17.50-18.00 Διάλειμμα/Coffee break

4^η Συνεδρία/4th Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Ιφιγένεια Τουρναβίτου, Ανθή Μπάτζιου**

18.00-18.20 **Σοφία Δημάκη, Μαρία Παπαγεωργίου**, Πόλεμος και Ειρήνη: Ταφές της άρχουσας τάξης στο υστεροελλαδικό νεκροταφείο του Καλαποδίου Λοκρίδας.

18.20–18.40 **Μαρία Παπαγεωργίου**, Συστάδα θαλαμωτών τάφων της ΥΕ ΙΙΑ/Β περιόδου, στη θέση «Βάγια» στο Καλαπόδι Φθιώτιδας.

18.40–19.00 **Aleydis Van de Moortel, Salvatore Vitale**, Changing Political Landscapes: Mitrou, East Lokris, and the Palatial Polities of Boeotia.

19.00–19.20 **Kenneth Wardle**, Thermon: the Prehistory of the Cult.

19.20–19.30 Συζήτηση/Discussion

Δείπνο/Dinner

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΜΑΪΟΥ 2018

SATURDAY 19 MAY 2018

1^η Συνεδρία/1st Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Έλενα Κουντούρη, Σοφία Δημάκη**

9.00–9.20 **Μαρία Βαϊοπούλου**, Χώρος Τελετών-Ιερό της ΥΕΙΙΒ/ΥΕΙΙΑ στην θέση «Παλιάμπελα» στο Δ.Δ. Λεονταρίου του Δήμου Σοφάδων.

9.20–9.40 **Ιφιγένεια Τουρναβίτου**, Αστική αρχιτεκτονική της ύστερης Μυκηναϊκής περιόδου στην Θεσσαλία. Ένα μυκηναϊκό οικοδομικό συγκρότημα στο Μακρυχώρι Λάρισας.

9.40–10.00 **Ανθή Μπάτζιου**, Μυκηναϊκοί οικισμοί και ταφικά σύνολα από την Κεντρική Θεσσαλία.

10.00–10.20 **Βασιλική Αδρύμη-Σισμάνη**, Το Μέγαρο, ως έδρα του τοπικού ηγεμόνα κατά τον 13ο αι. π.Χ. στο Διμήνι.

10.20–10.40 **Ανθή Μπάτζιου, Πολυξένη Αραχωβίτη, Σταματία Αλεξάνδρου, Δημήτρης Αγνούσιωτης**, Ταφικές πρακτικές και κοινωνικές διεργασίες κατά τη Μέση και Ύστερη Εποχή του χαλκού στην περιοχή της Μαγνησίας.

10.40–11.00 **Άρτεμις Καρναβά, Ευαγγελία Σκαφιδά**, Ο οικισμός της ΥΕΧ στο Κάστρο-Παλαιά Βόλου και τα τεκμήρια Γραμμικής Β γραφής στον ελλαδικό χώρο: τα νέα δεδομένα.

11.00–11.10 Συζήτηση/Discussion

11.10–11.20 Διάλειμμα/Coffee break

2η Συνεδρία/2nd Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Λάζαρος Κολώνας, Μαρία Βαϊοπούλου**

11.20-11.40 **Σοφία Κουλίδου**, Mycenaean-type ceramic evidence from the lower slopes of Macedonian Olympus the cases of “Trimpina/Platamon Stop” and “Rema Xydias” LBA cemeteries.

11.40-12.00 **Ευαγγελία Τσαγκαράκη**, Mycenaean-style LHIII seals on the slopes of Mount Olympus, Pieria: “Something old, something new, something borrowed and something [out of the] blue”.

12.00-12.20 **Παρασκευή Τριτσαρόλη**, Humans at the periphery of the Mycenaean world: Biological and social status at the region of Macedonian Olympus in the LBA.

12.20-12.40 **Irene Lemos**, Recent discoveries on Xeropolis Lefkandi and their significance for the Euboean koine.

12.40-13.00 Συζήτηση/Discussion

13.00-13.20 **Bartłomiej Lis**, Tracing migrants in 12th century BC Lefkandi.

13.20-13.40 **Antonia Livieratou, Ian Whitbread**, Cooking and storage practices in the Mycenaean Periphery: Late Helladic IIIC coarse-ware pottery from Xeropolis, Lefkandi.

13.40-14.00 **Χριστοφίλης Μαγγίδης**, Glas and Mycenaean Regional Political Geography: Recent Discoveries and New Theories.

14.00-14.20 **Αλεξάνδρα Χαραμή, Ανδρέας Λαμπρόπουλος**, Ηγεμονικός τάφος Καστελλίων Θηβών. Νέες αρχιτεκτονικές παρατηρήσεις.

14.20-14.30 Συζήτηση/Discussion

Γεύμα/Lunch

3η Συνεδρία/3rd Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Χριστοφίλης Μαγγίδης, Ολυμπία Βικάτου**

16.20-16.40 **Θανάσης Παπαδόπουλος**, Εικονιστικές παραστάσεις Δυτικής Ελλάδας και γειτονικών περιοχών ως μαρτυρία της κοινωνικής, θρησκευτικής και καθημερινής δραστηριότητας των κατοίκων τους.

16.40-17.00 **Λένα Παπάζογλου-Μανιουδάκη, Κώστας Πασχαλίδης**, Ο μυκηναϊκός οικισμός Μυγδαλιάς Πετρωτού Πατρών: Το χρονικό μιας κοινότητας γεωργών, κτηνοτρόφων και πολεμιστών στην περιφέρεια του μυκηναϊκού κόσμου.

17.00-17.20 **Κωνσταντίνα Ακτύπη, Olivia Jones, Μιχάλης Γκαζής**, Ένας αιώνας ερευνών στη Μυκηναϊκή δυτική Αχαΐα. Επισκόπηση των παλαιών και νέων δεδομένων από τους θολωτούς και τους θαλαμοειδείς τάφους.

17.20-17.40 **Σοφία Κασκαντιρη**, Μεγάλοι δίωτοι και τετράωτοι αμφορείς του μυκηναϊκού νεκροταφείου της Βούντενης Πατρών.

17.40-18.00 **Elisabetta Borgna, Agata Licciardello**, Eastern Achaea between the Mycenaean palaces and western Greece some observations from the Trapeza cemetery near Aigion.

18.00-18.20 Συζήτηση/Discussion

18.20-18.40 Διάλειμμα/Coffee break

4^η Συνεδρία/4th Session

Προεδρεύουν/ Chairpersons **Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Λένα Παπάζογλου-Μανιουδάκη**

18.40-19.00 **Κωνσταντίνος Νικολέντζος, Παναγιώτης Μουτζουρίδης**, Η πολιτικοκοινωνική διαμόρφωση της περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας κατά την ΥΕΙΙΙ: Μύθοι, υποθέσεις και πραγματικότητα.

19.00-19.20 **Ολυμπία Βικάτου**, Μυκηναϊκά νεκροταφεία στην ευρύτερη περιοχή της Ολυμπίας. Πρόσφατα δεδομένα και νέα πορίσματα.

19.20-19.40 **Jasmin Huber**, Triphylia: A Mycenaean Periphery? What the analysis of pottery can tell.

19.40-20.00 **Ελένη Κονσολάκη-Γιαννοπούλου**, Ο ΜΕΙΙΙ-ΥΕΙΙΙ οικισμός στο λόφο του Αγίου Γεωργίου στην Καλλονή της Τροιζηνίας.

20.00-20.20 **Άλκηστις Παπαδημητρίου, Λεωνίδας Σουχλέρης**, Εικονογραφική παράσταση ταφικού αγγείου από νέο Μυκηναϊκό νεκροταφείο στην Πελλάνα Λακωνίας.

20.20-20.40 Συζήτηση/Discussion

Δείπνο/Dinner

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΪΟΥ 2018

SYNDAY 20 MAY 2018

1^η Συνεδρία/1st Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Άλκηστις Παπαδημητρίου, Jasmin Huber**

9.00-9.20 **Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα**, Ο Μυκηναϊκός οικισμός στους Λαζάρηδες Αίγινας: εννέα χρόνια έρευνας. Ερωτήματα που ζητούν ακόμη απάντηση.

9.20- 9.40 **Gert van Wijngaarden, Christina Merkouri**, ZA-KU-SI-JU: The Mycenaeans of Zakynthos.

9.40–10.00 **Χριστίνα Μερκούρη, Claudio Giardino**, Η Ζάκυνθος στην περιφέρεια του μυκηναϊκού κόσμου. Το νεκροταφείο στο Καμπί.

10.00–10.20 **Ελένη Βασιλείου**, Διαμόρφωση κοινωνικής ταυτότητας και «δίκτυο» κιβωτιόσημων τάφων της YEX-ΠΕΣ στην ενδοχώρα της Ηπείρου.

10.20–10.40 **Χρήστος Κλείτσας**, Η μεταλλοτεχνία της Ηπείρου ως δείκτης κοινωνικής διαφοροποίησης και εξωτερικών επαφών.

10.40–11.00 **Ιωάννης Σουκάντος**, Από τον Αιγαιακό χώρο στη Βαλκανική ενδοχώρα: η ανατολική Μακεδονία κατά την YEX.

11.00–11.10 Συζήτηση/Discussion

11.10–11.20 Διάλειμμα/Coffee break

2^η Συνεδρία/2nd Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Αθανασία Κάντα, Jan Driessen**

11.20–11.40 **Tobias Krapf**, Contact Networks North of the Mycenaean Sphere: New Insights from Sovjan and Maliq (SE Albania).

11.40–12.00 **Stavros Oikonomidis, Aris Papayiannis, Akis Tsonos**, Far away so close: Cultural distances and material parameters between the Aegean and the Balkans.

12.00–12.20 **Stavros Oikonomidis**, From the Adriatic to the Levant: evaluating the cross cultural interactions between the Adriatic and the eastern Mediterranean basin, through the Aegean sea.

12.20–12.40 **Massimo Cultraro**, Exploring the Western Periphery of the Mycenaean World: a glimpse of Sicily.

12.40–13.00 **Ανδρέας Βλαχόπουλος**, Η Μετανακτορική 'κοινή' των ποταμών. Σκέψεις για μια νέα ανάγνωση του χάρτη των πρώιμων ιστορικών χρόνων.

13.00–13.10 Συζήτηση/Discussion

13.10–13.30 **Jason Earle**, Just how 'Mycenaean' are the ceramics at Phylakopi on Melos?

13.30–13.50 **Τούλα Μαρκέτου**, Θολωτοί τάφοι στην περιφέρεια του Μυκηναϊκού κόσμου: Η περίπτωση του τάφου της Μεσαριάς στο νησί της Κώ.

13.50–14.10 **Μερκούριος Γεωργιάδης**, Η μυκηναϊκή Κως: κέντρο ή περιφέρεια;

14.10–14.20 Συζήτηση/Discussion

Γεύμα/Lunch

3η Συνεδρία/3th Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Ανδρέας Βλαχόπουλος, Jason Earle**

16.20–16.40 **Peter Pavuk, Luca Girella, Magda Pieniazek, Kristina Jarosova, Miloš Rohacek**, *The Upper Interface* twenty years later. The NE Aegean islands and the West Anatolian coast during the Late Bronze Age.

16.40–17.00 **Ελευθερία Καρδαμάκη, Χρήστος Μπουλώτης**, Η μυκηναϊκή παρουσία στο Κουκονήσι και τη Λήμνο.

17.00–17.20 **Baris Gür**, The Sea and Aristocracy. Some Observations on the New Elites in Late Helladic III C Period and the Mycenaean Tombs in Caria Region.

17.20–17.40 **Άννα Λέκκα**, Αιγαιακά στοιχεία στην εικονιστική κεραμική του 12^{ου} αι. π.Χ. από την Κύπρο.

17.40–18.00 Συζήτηση/Discussion

18.00–18.20 Διάλειμμα/Coffee break

4η Συνεδρία/4th Session

Προεδρεύουν/Chairpersons **Ελευθέριος Πλάτων, Χρήστος Μπουλώτης**

18.20–18.40 **Jan Driessen**, Resistance and Revival? Coping with a changed Mediterranean in the 13th c. BC Cretan countryside–Evidence from Sissi.

18.40–19.00 **Florence Gaignerot-Driessen**, Anavlochos: Living and dying on a Cretan mountainous site in the Late Bronze Age–Early Iron Age period.

19.00–19.20 **Αθανασία Κάντα, Νικόλαος Σταμπολίδης, Αναστασία Τζιγκουνάκη, Μανώλης Στεφανάκης, Μανώλης Παπαδάκης**, Orne, a new Mycenaean Acropolis in South Crete.

19.20–19.40 **Αθανασία Κάντα, Γιάννης Τζεδάκης**, The LHIIIB settlement at Samonas Apokoronou. The Mycenaean periphery in Crete, Historical implications.

19.40–20.00 Συζήτηση/Discussion

20.00–21.00 Τελική Συζήτηση-Συμπεράσματα/Final discussion-Conclusions

Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Ειρήνη Λαιμού

Δείπνο/Dinner

ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΜΑΪΟΥ 2018

MONDAY 21 MAY 2018

9.30-10.30: Ξενάγηση στο Κάστρο και το Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας.

Guided tour at the Castle and the Archaeological Museum of Lamia.

11.00-13.00: Ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο του Κύνου Λειβανατών.

Guided tour at the archaeological site of Kynos, Leivanates.

Ανακινώσεις Τοίχου/Poster Presentations

Αντώνης Βασιλάκης, Ανασκαφή υστεροελλαδικού μεγάρου στα Τζαννάτα Πόρου Κεφαλονιάς.

Ολυμπία Βικάτου, Η Μυκηναϊκή εγκατάσταση στη θέση «Τριανταφυλλιά» στην Κορυφή Ηλείας.

Ολυμπία Βικάτου, Βασιλική Τσαντήλα, Θολωτός μυκηναϊκός τάφος στην Κατούνα Αιτωλοακαρνανίας. Πρώτη παρουσίαση.

Άγγελος Γκοτσινας, Exploiting faunal resources in early Mycenaean Thebes: first insights from a Late Helladic I pit.

Αγγελική Καραθάνου, Exploring the "world of senses" within the periphery of the Mycenaean World: aromatic, medicinal and oily plants from Kynos, central Greece.

Χρήστος Καραγιαννόπουλος, «Terra et era incognita: Η Ύστερη Εποχή του Χαλκού στις εσχαιές της ΝΔ Θεσσαλίας. Νέα ταφικά ευρήματα και εγκαταστάσεις κατά τις έρευνες της τελευταία δεκαετίας».

Ελένη Κωνσταντινίδη, Επανεξετάζοντας τον Θησαυρό της Τίρυνθας: ανταλλαγές πρώτων υλών, ιδεών και τεχνογνωσίας, στην Ευρώπη του 12^{ου} αι. π.Χ.

Σωτήριος Λαμπρόπουλος, Ανδρέας Σπυρούλιας, Σταυρούλα Γιαννούλη, Χαρτογραφική μελέτη χωρικών δεδομένων της Μυκηναϊκής Ηλείας. Χάρτες Ανασούστασης Παλαιοαναγλύφου. Περιγραφή-Μελέτη οικιστικών θέσεων της Ύστερης Χαλκοκρατίας με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S.).

Αναστασία Λέριου, Ανακαλύπτοντας την περιφέρεια του Μυκηναϊκού κόσμου: ένα αρχαιολογικό χρονικό (δεκαετία 1870-σήμερα).

Αγγελική Πανάτη, Γιάννης Κουρτζέλλης, Νέα ανασκαφικά στοιχεία οργανωμένης Μυκηναϊκής εγκατάστασης στην περιοχή Χαλατσές, Περάματος Λέσβου.

Μαρία Παπαγεωργίου, Δίκτυο νέων υστεροελλαδικών οικισμών στις ΝΑ παρυφές του όρους Χλωμό, Δ. Λοκρών, Π.Ε. Φθιώτιδας.

Μαρία-Φωτεινή Παπακωνσταντινίου, Tobias Krafz, Η μυκηναϊκή παρουσία στην Αγία Παρασκευή Λαμίας στο πλαίσιο της μελέτης της προϊστορικής τοπογραφίας της κοιλάδας του Σπερχειού.

Βασιλική Πλιάτσικα, «Αγγείον μέγα κρατηροειδές, εκ Σμύρνης, αγορασθέν αντί δρ. 200». Η περιπέτεια ενός μυκηναϊκού εικονιστικού κρατήρα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Δήμητρα Ρουσιώτη, The tholos tombs at Pteleon (Gritsa and Ayioi Theodoroi), Magnesia and their contribution to the reconstruction of the cultural landscape of Mycenaean Thessaly.

Ελένη Σαλαβούρα, Νέο μυκηναϊκό νεκροταφείο στο Πόρτο Ράφτη και η ανατολική ακτή της Αττικής στους μετανακτορικούς χρόνους.

Γρηγόρης Τσόκας, Παναγιώτης Τσούρλος, Αλέξανδρος Σταμπολίδης, Γεώργιος Βαργεμέζης, Aleydis Van de Moortel, Ελένη Ζάχου, Γεωφυσική διασκόπηση με ηλεκτρικές τομογραφίες στη Νησίδα Μήτρου.

Βασιλική Τσούμαρη, Η διαδρομή από τον Μαλιακό στον Κορινθιακό Κόλπο κατά την ύστερη εποχή του Χαλκού: Νέες προσεγγίσεις με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Όλγα Φιλανιώτου, Η Μυκηναϊκή εποχή στο ανατολικό Αιγαίο. Νέα δεδομένα από τη Θέρμη Λέσβου.